

EDUSKUNNAN VASTAUS 67/2011 vp

Hallituksen esitys laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi ulkomaalaislain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 37/2011 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 5/2011 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

ulkomaalaislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaalaislain (301/2004) 3 §:n 25 kohta, 49 §:n 1 momentin 4 kohta, 56 a §:n 2 ja 3 momentti, 67 §:n 2 ja 4 momentti, 68 §:n 2 momentti sekä 69 a §, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 25 kohta laissa 631/2011, 49 §:n 1 momentin 4 kohta ja 67 §:n 2 momentti laissa 516/2008, 56 a §:n 2 ja 3 momentti laissa 358/2007, 67 §:n 4 momentti laissa 973/2007, 68 §:n 2 momentti laissa 516/2008 ja 69 a § laissa 380/2006, sekä
lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 619/2006, 358/2007, 323/2009 ja 631/2011, uusi 26 ja 27 kohta, 49 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 516/2008, uusi 4 a kohta, 53 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 619/2006 ja 323/2009, uusi 8 momentti, 55 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 34/2006, 380/2006 ja 358/2007, uusi 5 momentti sekä lakiin uusi 58 b ja 81 b—81 d § seuraavasti:

3 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

25) *teknisellä osalla* oleskeluluvan osoitukseksi annettavan oleskelulupakortin tai unionin kansalaisen perheenjäsenen oleskelukortin sirtua, johon tallennetaan biometriset tunnisteet ja muut henkilötiedot;

26) *Euroopan unionin sinisellä kortilla* Euroopan unionin jäsenvaltion kolmannen maan kansalaiselle myöntämää kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa pätevyyttä vaativaa työtä varten annetussa neuvoston direktiivissä 2009/50/EY (*erityisosaajadirektiivi*) tarkoitettua oleskelulupaa, joka oikeuttaa oleskeluun ja työntekoon jäsenvaltion alueella;

27) *korkeaa pätevyyttä vaativalla työllä* erityisosaajadirektiivissä tarkoitettua työtä, joka

edellyttää erityistä ammattipätevyyttä, joka osoitetaan korkea-asteen tutkinnolla.

49 §

Ensimmäisen määräaikaisen oleskeluluvan myöntäminen ilman oleskelulupaa maahan saapuneelle ulkomaalaiselle

Ilman oleskelulupaa maahan saapuneelle ulkomaalaiselle myönnetään tilapäinen tai jatkuva oleskelulupa Suomessa, jos edellytykset tällaisen oleskeluluvan myöntämiseksi ulkomailla ovat olemassa ja:

4) ulkomaalainen on ennen Suomeen saapumistaan oleskellut toisessa jäsenvaltiossa tutkijadirektiivissä tarkoitetun tieteellisen tutkimuksen suorittamista varten ja hakee Suomessa oleskelulupaa samaan tarkoitukseen taikka on tällaisen henkilön perheenjäsen;

4 a) ulkomaalainen on Euroopan unionin sinisen kortin haltija, joka on ennen Suomeen saapumistaan oleskellut toisessa jäsenvaltiossa vähintään kahdeksantoista kuukauden ajan korkeaä pätevyyttä vaativaa työtä varten ja hakee Suomessa Euroopan unionin sinistä korttia jätettyään hakemuksen viimeistään kuukauden kulluttua maahan saapumisestaan tai on tällaisen henkilön perheenjäsen ja perhe on muodostettu ennen Suomeen tuloa; taikka

53 §

Ensimmäisen määräaikaisen oleskeluluvan pituus

Euroopan unionin sininen kortti myönnetään kahdeksi vuodeksi. Jos työsuhde on voimassa tätä lyhyemmän ajan, Euroopan unionin sininen kortti myönnetään työsuhteen voimassaoloajaksi lisättyinä kolmella kuukaudella. Euroopan unionin sinisen kortin haltijan perheenjäsenelle myönnetään oleskelulupa vastaavaksi ajaksi.

55 §

Jatkoluvan pituus

Euroopan unionin sininen kortti myönnetään kahdeksi vuodeksi. Jos työsuhde on voimassa tätä lyhyemmän ajan, Euroopan unionin sininen kortti myönnetään työsuhteen voimassaoloajaksi lisättyinä kolmella kuukaudella. Euroopan unionin sinisen kortin haltijan perheenjäsenelle myönnetään oleskelulupa vastaavaksi ajaksi.

56 a §

Pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY-oleskeluluvan myöntäminen

Alle kuuden kuukauden yhtäjaksoinen oleskelu Suomen ulkopuolella ei keskeytä yhtäjaksoista oleskelua, jos poissaolojaksot ovat yhteensä enintään kymmenen kuukautta. Oleskelua voidaan erityisistä syistä pitää yhtäjaksoisena edellä mainittuja ajanjaksoja pidemmistä poissaolojaksosta huolimatta, joita ei kuitenkaan oteta huomioon oleskeluaikaa laskettaessa. Jos pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY-oleskeluluvan hakija on Euroopan unionin sinisen kortin haltija, alle kahdentoista kuukauden yhtäjaksoinen oleskelu Euroopan unionin ulkopuolella ei keskeytä yhtäjaksoista oleskelua, jos poissaolojaksot ovat yhteensä enintään kahdeksantoista kuukautta.

Viiden vuoden määräaika lasketaan ensimmäisen jatkuvaa maassa oleskelua varten myönnetyn määräaikaisen oleskeluluvan alkamispäivästä tai maahantulopäivästä, jos kolmannen maan kansalaisella on ollut jatkuva oleskelulupa maahan tullessaan. Viiden vuoden yhtäjaksoista oleskelua laskettaessa otetaan huomioon myös laillinen oleskelu toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa, jos kolmannen maan kansalainen on Euroopan unionin sinisen kortin haltija, joka välittömästi ennen oleskelulupahakemuksen jättämistä on oleskellut luvallisesti maassa yhtäjaksoisesti kaksi vuotta.

58 b §

Euroopan unionin sinisen kortin peruuttaminen

Mitä 58 §:ssä säädetään oleskeluluvan peruuttamisesta, sovelletaan myös Euroopan unionin sinisen kortin peruuttamiseen. Euroopan unionin sininen kortti peruutetaan myös, jos kortinhaltija on ollut työttömänä yhtäjaksoisesti yli kolme kuukautta.

67 §

Maahanmuuttovirasto oleskelulupaviranomaisena

Maahanmuuttovirasto peruuttaa oleskeluluvan 58 §:n 1, 2 ja 6 momentissa säädetyillä perusteilla sekä myöntämänsä oleskeluluvan 58 §:n 4 ja 5 momentissa sekä 58 a ja 58 b §:ssä säädetyillä perusteilla.

Maahanmuuttovirasto toimii pitkään oleskeluleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta annetun neuvoston direktiivin 2003/109/EY 25 artiklassa ja erityisosaajadirektiivin 22 artiklassa tarkoitettuna tietojen vaihtoa harjoittavana yhteispisteenä.

68 §

Paikallispoliisi oleskelulupaviranomaisena

Poliisilaitos peruuttaa myöntämänsä oleskeluluvan 58 §:n 1, 2, 4 ja 5 momentissa sekä 58 a ja 58 b §:ssä säädetyillä perusteilla.

69 a §

Päätös perhesiteen perusteella tehtyyn hakemukseen

Perhesiteen perusteella tehtyä oleskelulupahakemusta koskeva päätös on annettava hakijalle tiedoksi viimeistään yhdeksän kuukauden kuluttua hakemuksen jättämisestä. Euroopan unionin sinisen kortin haltijan perheenjäsenen perhe-

siteen perusteella tekemää oleskelulupahakemusta koskeva päätös on annettava hakijalle tiedoksi viimeistään kuuden kuukauden kuluttua hakemuksen jättämisestä. Poikkeuksellisissa olosuhteissa päätös voidaan antaa tiedoksi myöhemmin.

Työnteko ilman työntekijän oleskelulupaa

81 b §

Euroopan unionin sinisen kortin myöntäminen

Euroopan unionin sininen kortti myönnetään kolmannen maan kansalaiselle, jos tämä esittää vähintään vuoden pituisen korkeaa pätevyyttä vaativaa työtä koskevan työsopimuksen tai sitovan työtarjouksen ja yleiset edellytykset oleskeluluvan myöntämiselle ovat olemassa. Edellytyksenä on lisäksi, että työsopimuksessa tai sitovassa työtarjouksessa sovittu palkka on vähintään 1,5-kertainen verrattuna keskimääräiseen palkansaajan bruttopalkkaan.

Sinisen kortin myöntämiseen sovelletaan 5 luvun säännöksiä työntekijän oleskeluluvan myöntämisestä lukuun ottamatta 72 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua harkintaa.

81 c §

Päätös Euroopan unionin sinistä korttia koskevaan hakemukseen

Euroopan unionin sinistä korttia koskeva päätös on annettava hakijalle tiedoksi viimeistään 90 päivän kuluttua hakemuksen tekemisestä. Määräajan kulumisen keskeytyy hakemuksen täydentämisen ajaksi.

81 d §

Toiseen jäsenvaltioon siirtyneen Euroopan unionin sinisen kortin haltijan ja hänen perheenjäsenensä maahan palaaminen ja oleskelu

Jos toinen jäsenvaltio ei myönnä Euroopan unionin sinistä korttia Suomen myöntämän sinisen kortin haltijalle, hän ja hänen perheenjäsenensä voivat kielteisen päätöksen saatuaan

palata maahan ja oleskella maassa kolme kuukautta, vaikka Suomen myöntämä sininen kortti ei olisi enää voimassa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Laki

ulkomaalaislain muuttamisesta annetun lain 68 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan ulkomaalaislain muuttamisesta annetun lain (886/2011) 68 §:n 2 momentti seuraavasti:

68 §

Paikallispoliisi oleskelulupaviranomaisena

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2014.

Poliisilaitos peruuttaa myöntämänsä oleskeluluvan 58 §:n 1, 2, 4 ja 5 momentissa sekä 58 a ja 58 b §:ssä säädetyillä perusteilla.

Laki

yliopistolain 9 §:n muuttamisesta ja 10 §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yliopistolain (558/2009) 9 §:n 2 momentti ja väliaikaisesti 10 §:n 2 momentti, sellaisena kuin niistä on 9 §:n 2 momentti laissa 954/2011, seuraavasti:

9 §

Tilauuskoulutus

Tilauuskoulutusta ei voida järjestää Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansalai-

sille eikä niille, jotka Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaisiin, eikä edellä mainittujen perheenjäsenille. Tilauuskoulutusta ei myöskään voida järjestää niille, joilla on ulkomaalais-

laissa (301/2004) tarkoitettu Euroopan unionin sininen kortti, jatkuva tai pysyvä oleskelulupa tai pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY-oleskelulupa, eikä edellä mainittujen perheenjäsenille. Perheenjäsenen määrittelyyn sovelletaan ulkomaalaislakia. Tilauskoulutukseen osallistuvaan sovelletaan tämän lain 37, 37 a, 37 b, 43 a—43 d, 45, 45 a, 45 b ja 82—86 §:ää.

10 §

Koulutusohjelman maksullisuus

Maksua ei voida kuitenkaan periä Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselta eikä siltä, joka Euroopan unionin ja sen jäsen-

valtioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaiseen, eikä edellä mainittujen perheenjäseneltä. Maksua ei myöskään voida periä siltä, jolla on ulkomaalaislaissa tarkoitettu Euroopan unionin sininen kortti, jatkuva tai pysyvä oleskelulupa tai pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY-oleskelulupa, eikä edellä mainittujen perheenjäseneltä. Perheenjäsenen määrittelyyn sovelletaan ulkomaalaislakia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 10 §:n 2 momentti on voimassa 31 päivään joulukuuta 2014.

Laki

ammattikorkeakoululain 26 a §:n muuttamisesta ja 26 b §:n väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan ammattikorkeakoululain (351/2003) 26 a §:n 2 momentti ja väliaikaisesti 26 b §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 26 a §:n 2 momentti laissa 953/2011 ja 26 b §:n 2 momentti laissa 564/2009, seuraavasti:

26 a §

Tilauskoulutus

Tilauskoulutusta ei voida järjestää Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansalaisille eikä niille, jotka Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaisiin, eikä edellä mainittujen perheenjäsenille. Tilauskoulutusta ei myöskään voida järjestää niille, joilla on ulkomaalaislaissa (301/2004) tarkoitettu Euroopan unionin sininen kortti, jatkuva tai pysyvä oleskelulupa

tai pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY-oleskelulupa, eikä edellä mainittujen perheenjäsenille. Perheenjäsenen määrittelyyn sovelletaan ulkomaalaislakia. Tilauskoulutukseen osallistuviin opiskelijoihin sovelletaan tämän lain 20, 20 a ja 20 b §:ää, 22 §:n 4 momenttia, 25 a—25 d, 27, 28, 28 a, 28 b ja 42 §:ää.

26 b §

Koulutusohjelman maksullisuus

Maksua ei voida kuitenkaan periä Euroopan talousalueeseen kuuluvan valtion kansalaiselta

eikä siltä, joka Euroopan unionin ja sen jäsenvaltioiden muun sopimuspuolen kanssa tekemän sopimuksen mukaan rinnastetaan Euroopan unionin kansalaiseen, eikä edellä mainittujen perheenjäseneltä. Maksua ei myöskään voida periä siltä, jolla on ulkomaalaislaissa tarkoitettu Euroopan unionin sininen kortti, jatkuva tai pysyvä oleskelulupa tai pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EY-oleskelulupa,

eikä edellä mainittujen perheenjäseneltä. Perheenjäsenen määrittelyyn sovelletaan ulkomaalaislakia.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Lain 26 b §:n 2 momentti on voimassa 31 päivään joulukuuta 2014.

Laki

asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain 3 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annetun lain (1573/1993) 3 a §:n 2 momentin 4 kohta, sellaisena kuin se on laissa 635/2004, seuraavasti:

3 a §

Suomeen muuttaminen

Suomeen muuttavan henkilön asumisen vakinaisuutta osoittavina seikkoina otetaan huomioon muun muassa, että:

4) hänellä on vähintään kahden vuoden työ-sopimus tai muu siihen rinnastettava sopimus Suomessa tehtävää työtä varten tai hänelle on myönnetty ulkomaalaislain (301/2004) 3 §:n 26 kohdassa tarkoitettu Euroopan unionin sininen kortti; taikka

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

kansanterveyslain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kansanterveyslain (66/1972) 14 §:n 5 momentti, sellaisena kuin se on laissa 248/1997, seuraavasti:

14 §

Kunnan asukkaalla tarkoitetaan tässä laissa henkilöä, jonka kotikuntalaisissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta kyseinen kunta on. Henkilön asuin- ja kotikunnalla tarkoitetaan kuntaa, jonka asukas hän on. Kunnan asukkaaseen rinnastetaan tässä laissa myös kunnan alueella oleskeleva henkilö, jolle on myönnetty ulkomaalais-

lain (301/2004) 3 §:n 26 kohdassa tarkoitettu Euroopan unionin sininen kortti, sekä tällaisen henkilön ulkomaalaislain 37 §:ssä tarkoitettut perheenjäsenet.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Laki

erikoissairaanhoidon lain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan erikoissairaanhoidon lain (1062/1989) 3 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1328/2010, seuraavasti:

3 §

Kunnan, joka on kotikuntalainen (201/1994) mukaan henkilön kotikunta, on huolehdittava siitä, että henkilö saa tarpeellisen erikoissairaanhoidon terveydenhuoltolain mukaisesti. Tämän velvoitteen mukaisen erikoissairaanhoidon järjestämiseksi kunnan on kuuluttava johonkin sairaanhoitopiiriin kuntayhtymään. Kotikuntalaisen mukaiseen kunnan asukkaaseen rinnastetaan tässä laissa myös kunnan alueella oleskeleva hen-

kilö, jolle on myönnetty ulkomaalaislain (301/2004) 3 §:n 26 kohdassa tarkoitettu Euroopan unionin sininen kortti, sekä tällaisen henkilön ulkomaalaislain 37 §:ssä tarkoitettut perheenjäsenet.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 29 päivänä marraskuuta 2011